

G A Z E T T A

DE TRANSILVANIA.

ANŞA

(KŢ PREANALTA VOIE).

AL VI-LEA

N° 98.

Brashov, 9. Dekembrie.

1843.

Трансильванія.

Клѣж. Протокоалле дїетей трекѣте дїн 184 $\frac{1}{2}$ ешїрѣ абїа акѣм де сѣпт тїпарїѣ. Амбеле протокоале кѣпрїнд вїео треї сѣте кодале шї се вѣнд кѣ 11 фїорїрї арѣїнт (а-фарѣ де порт).

Сїкїїѣ, 12. Декемвїрїе. Іерї се їнсталарѣ дрегѣторїї маїстратѣалї аї ачестей четѣцї, карїї се алесерѣ ан 19. Октомвїрїе шї ан 16. Ноемвїрїе аѣ фост шї антѣрїцї де кѣтре А. Са Маїстрате. Контеле нацїї сѣсїшї цїнѣ кѣ прїлежѣла ачеста ѣн кѣвѣнт кѣтре нѣмѣрошїї акѣлатѣторї, антре карїї ерѣ шї дїпѣтацїї адѣнѣрїї нацїонале ан каре арѣтѣ кѣтѣ де маре грїжа нѣрїнѣаскѣ, че поартѣ етрѣлѣчїтѣла монарѣ асѣпра ачестей комѣнїтѣцї. Дѣнѣ ачеста чїї дої дрегѣторїї фрѣнѣташї, кїѣргермаїстрѣла шї жѣделе цїнѣтѣла дїпѣсерѣ обїчнїтѣла жѣрѣмѣнт, їар чїїлаалї дої фїїнд кѣ шї кѣ прїлежѣла рѣстаѣрѣрїї нѣ се скїмбарѣ, н'авѣрѣ трѣвїнѣцѣ де а маї пѣне нѣѣ жѣрѣмѣнт. Ан ѣрма ачестора контеле нацїї сѣсїшї ле арѣтѣ ла фїїше карїеле локѣла кѣвїнїт, дѣнд чїлѣѣ дїн тѣїѣ кїїле четѣцї шї але арѣївїї ан мѣнѣ, їар дѣнѣ ачеста се денѣртѣ дїн салонѣла адѣнѣрїї. Кѣ прїлежѣла ачеста се дѣдѣ ѣн прѣнѣ маре ла каре се афла 250 де оаспѣцї дїн тоате дрегѣторїїле; дѣнѣ обїчїї се рїдїкарѣ шї акѣм маї мѣлате тоастѣрї пентрѣ андїлѣнѣга сѣнѣтате шї фѣрїчїре а аналѣїї кѣсе домнїтоаре, прѣкѣм шї а челорлалїї амплѣлїї дїн тоате статѣрїле.

Кѣтрѣ чїтїторї. Нїчї одатѣ нѣ не вїн аша десе арѣтѣрїї де прїмїре нереѣлѣатѣ а газетелор ка кѣтрѣ апѣсѣла анѣлѣї. Ансѣ пре кѣт шїм шї ведем, ачеста се антѣмѣлѣ дѣл рѣндѣла шї алтор жѣрнале. Ної не а-флѣжм сїлїцї а декларѣ чѣса че фѣкѣ ан зї-леле трекѣте шї едїцїа газетелор немѣшїї де вїчї кѣтрѣ поща дїн бїстрїцѣ, адѣкѣ: фїїле ромѣнѣшїї кѣм шї челе немѣшїї се анѣвѣлїе шї се нѣмѣрѣ саѣ де фѣцѣ кѣ едїторѣла саѣ кїїр прїн мѣна са ансѣш одатѣ ка шї алѣтѣ

датѣ дѣнѣ кѣталог, апої се лѣгѣ ан пакѣте дѣсїбїте пентрѣ фїешкарѣ поѣмѣ, їар пощеле їаѣ дѣла ної процїнт шї есѣмпларѣ гратїе. Дѣкѣ тотѣш ле лѣнѣ чїа маї кѣ-ратѣ воїе ѣнѣорї се фѣче вїео шїїопѣтарѣ, че се поате антѣмѣла ѣшор кѣ класїфїкарѣ атѣтор сѣте де есѣмпларѣ, — днїї четїторї сѣнт рѣгацї а не арѣта Н-рїї анѣме, карїї ле лїнѣсїн, ка сѣїї анплїнїм. Пентрѣ чїї а-кѣнацїї ла поще сѣнт датѣаре ансѣш пощеле а фѣче ачеста гратїе, їар чїї прїнѣме-рацїї ла дѣ-нїї коррїспондѣнцїї се пот адресѣ саѣ дѣдрѣнтѣла кѣтрѣ ної, саѣ кѣтрѣ прї-тїнїї ѣнде прїнѣмїтарѣ, ка лїгѣнд есѣмпларѣле се нѣ ле дїѣсѣ е кѣ дїфѣктѣрї. (Рѣд.)

Унгарїа.

Пожон. Дїетѣл. Зїлеле дїн 1. шї 2. Декемвїрїе к. н. вор рѣмѣнѣа фѣартѣ антѣемнате ан аналѣле Унгарїї, — ачелѣаш прѣ-аратѣ рѣзѣлатѣте грѣле шї пѣнѣ акѣм. — Ан 4. дїк. кѣса дѣпѣтацїїлор авѣ їарѣш нѣмаї шѣдѣре чїркѣларѣ, дар карѣ се фѣкѣ їнтерѣ-санѣтѣ прїн ачїа ампрїїѣѣарѣ, кѣ есїленцїа са д. пѣрѣсонал шї прѣзїдѣнт ордїнарїѣ кон-теле Герѣнчї (карѣ ансѣ ла сѣѣтѣрїїле чїр-кѣларѣ нѣ поате фї прѣзїдѣнт) черѣ дѣла Стате, ка сѣ сѣѣфере а се прїфѣче адѣнѣрїа антр'ѣ конѣрѣсацїе прїватѣ пе пѣцїне чѣасѣрї, ан карѣ вѣ. Са ар абїа але аннѣртѣшї чїва осѣ-вїт. Ачїасѣтѣ черѣре а пѣрѣсоналѣлїї дѣдѣ прї-леж ла дїїпѣте де кѣтѣва чѣасѣрї. Се скѣ-ларѣ мѣлїцї шї ан кѣвїнѣте лѣнїї шї їѣцї се сїлїрѣ а арѣта, кѣ нѣ с'ар кѣвїнї а ї се да прѣзїдѣнтѣлїї ѣ асѣменеа конѣрѣсацїе, кѣ дѣ-пѣтѣцїї дѣ вѣнїт ла дїетѣ сѣпре а се сѣѣ-тѣї ан пѣвлїк, їар нѣ ан сїкрѣт, кѣ асѣме-нѣа конѣрѣсацїе ар пѣтѣа фї прїмїжаїодїѣ ан мѣлате прївїнѣе. Дїн конѣтрѣ алїїї нѣ вїдѣа нїчї ѣн рѣѣ ан пофїтїта черѣре а прѣзїдѣнтѣ-лїї шї афларѣ пїлде маї де апроанѣ дїн днїї 1832—33. Ан сѣѣршїт маїорїтатѣа ѣотѣ-рѣ а се пѣне кѣвѣса ачеста ла ѣ парѣ шї

а нѣ да нічї ѡн феаіѣ дї хотѣрѣ. Анѣ-кѣтѣрѣ мѣлѣт ансемнѣтѣре! —

Ан 5. Декемврие пе ла 10 челеѣрї дімінеа се дескїе шедеге пѣблїкѣ формалѣ. Дѣнѣ чїтіреа хотѣрѣї чїркѣларе дїн 1. Дїк., Вѣ. са Д. Персонал ка презїдент дѣѣ прїлеж а ворѣї акѣм саѣ нічї одатѣ, каре о шї фѣкѣ мїнѣнат. Вѣ. са рекѣлеа се маї наїнте де тоате історїа скѣртѣ а хотѣрѣї дїн 20. Іѣніе, арѣтѣнд кѣ ла 24. Маїѣ фѣ чеа дїн тѣїа датѣ; кѣнд ѣнії черѣрѣ ка депѣтациї Кроації сѣ фїе пе вїторїѣ сіліції а ворѣї ан діетѣ нѣмаї ѣнгѣрѣѣ, Вѣ. са ашї дѣдѣ атѣнчї андїтѣ пѣререа асѣпра ачїстїї претїнсії, кареа шї фѣ прїмітѣ де кѣтрѣ маїорїтѣте, хотѣрѣндѣсе, кѣ депѣтациї Кроації пот фї сіліції а ворѣї ѣнгѣрѣѣ нѣмаї прїн леѣе трїкѣтѣ прїн амѣндѣѣ каселе шї ан тѣрїтѣ де монарѣѣ, іар нѣ прїн о сімнѣлѣ хотѣрѣѣ а ѣнеї касе. Антрѣаѣа ла 20. Іѣніе пѣрерїле се десфѣкѣрѣ ан дѣѣ пѣрѣї: ѣнії адїкѣ претїндеа, а нѣ се лѣа нічї ан трѣо сеамѣ кѣвїнтїле латїне але кроацілор шї а нѣ се трече ла протокоале; ан контра ачїстїї пѣрерї се рїдїкѣ алѣ, кареа череа маї мѣлѣт: де а нѣ фї сѣфѣрїції кроації ка сѣ кѣвїнте лѣтїнеѣѣ. Пѣререа ачїстїа дїн ѣрмѣ песте тоатѣ дорїнѣа презїдентѣлѣї се фѣкѣ хотѣрѣѣ, пе кареа Вѣ. са фѣ сіліції а о шї декларѣ, ла 28. Іѣніе кроації протестарѣ, дѣр протестациа лор нѣ сѣѣ прїміт атѣт пентрѣ кѣ ѣра латїнѣ, кѣт шї дїн прїчїнѣ кѣ депѣтациї партїкѣларї нѣр аѣеа дрептѣла а протестѣ ан контра ѣнії хотѣрѣї а маїорїтѣції. Ачїстїа Вѣ. са ле рекапїтѣлѣ, пентрѣ ка сѣ рѣшїнеѣе пе ачїа, карїї лѣѣ мѣстрѣт, кѣ ар фї ворѣїт кѣ доѣ лїмѣї, адекѣ ѣн феаіѣ ла Іѣніе шї алѣфѣлѣї ла Декемврие, кѣчї Вѣ. сале нїмік лї ѣге маї несѣфїрїт ка дѣсплїчїтѣтеа. Де ачї анколо вѣѣѣрам, кѣ Д. презїдент шї ла 1. Дек. анѣкѣ тоате мїжадѣчеле кѣте ії сѣга прїн пѣтїнѣѣ сѣпре а амѣкѣ лѣкрѣла кѣчї дѣпѣче де о партѣ декларѣ хотѣрѣѣ де нелегалѣ, апої тоѣѣш пе де алѣ се сілі ан тот кїпѣла а андѣ-плака пе депѣтациї Кроації ка сѣ кѣвїнте ѣнгѣрѣѣ, ачїшїа ансѣ нічї де кѣм нѣ воїрѣ а се андѣплака, іар сілѣ нічї моралѣ, нічї фїзїкѣ нѣ лї сѣѣ пѣтѣт фѣче; прїн ѣр маре Вѣ. сале кѣѣтѣла лї сѣѣне, кѣ нѣѣ грешїт антрѣ нїмік ш. а. ш. а. — Дѣнѣ ачїстїа се скѣларѣ маї мѣлѣї депѣтациї ѣнії дѣнѣ алїці шї анѣрарѣ тоатѣ фѣпта кѣм шї протестациа депѣтацилор вѣтѣтѣ асѣпра презїдентѣлѣї касеї. Кѣвїнтеле лор ѣра апрїѣѣ фѣарте шї се атїнсе пентрѣ чеї карїї тот кѣрѣла діетїї лѣр фолосї ан партѣшї, се ворѣї дісѣре пѣтїнѣа де а се сѣпарѣ діетѣ дїн прїчїна челор, акѣм антѣмплаѣте; ѣнѣла се вѣзнѣѣ асѣпра остѣшїмѣї че гѣѣрнѣла дѣ кон-

центрат ла Пѣжон шї асѣпра прокламѣції че се дѣдѣ асѣпра тѣрѣѣрѣторїлор де лїнїше (ка шї кѣм гѣѣрнѣла нѣр аѣеа чѣл маї маре дрїпт де а пѣѣї лїнїшеа шї а нѣ сѣфѣрї ка патріоції сѣшї діа ан капете ѣнії алѣторѣ), се фѣлѣрарѣ сатїре аѣре асѣпра депѣ-тацилор Кроації, кѣчї анѣрѣ лѣтїнїа, ка шї кѣм кроації ар фї латїнї, се поменї порѣнка лѣї Іосїф ІІ. де а немці пе ѣнгѣрї, се рїдїкѣ глас асѣпра гѣѣрнѣлѣї, кѣ анкѣ тот нѣ пѣр-тїнеѣе дістѣла лїмѣа маїларѣ (! кѣнд маї мѣлѣт ка токма акѣм!), ансѣѣршїт сѣѣ про-їентѣт, ка діетѣ сѣшї пѣїе тоате пѣтїрїле де а кѣѣїга презїдент але де сіне, іар нѣ дат де сѣтѣпѣнїре. Маї ла ѣрмѣ се рїдїкѣ шї ѣн депѣтѣт ал Кроації шї ворѣї лѣтї-неѣе фѣарте мѣлѣт, дѣр нѣлѣ асѣлатѣ нїмінї, чї депѣтациї прїфѣкѣрѣ касѣ ан салѣ де ді-скѣрѣѣрї сѣгомѣтѣсе. Ал доїлѣа депѣтѣт кроат анкѣ кѣѣнтѣѣ скѣрт лѣтїнеѣе фѣрѣ а фї фост асѣлатѣт. Касѣ рѣмасе пе лѣнѣѣ челе хотѣрѣѣ маї наїнте.

Цѣра ромѣнѣскѣѣ.

Ѣѣкѣрѣшї, 29. Ноѣмврие. Д. мїнїстрѣ Б. Цїрѣїѣ сѣѣ анторѣ дїн кѣлѣторїа са діеа Іашї, ѣнде фѣ прїміт фѣарте фрѣѣѣ шї кредем кѣ ансѣрѣнѣареа че аѣеа, о ам-пїнї лѣрѣш кѣ норѣчїре. Мѣрїреа са Дом-нѣла цѣрїї се аѣѣантѣ пе мѣне діеа Країѣѣ андѣрѣѣт. —

— Дѣнѣ че карѣса мѣнѣстїрїлор анкїнѣте дѣ ѣѣѣне ла ансемнѣтѣте фѣарте маре шї де нѣ не аншѣлѣзм тотдѣодѣтѣ фѣарте крї-тїкѣ, нѣ ѣ де прїѣос а ансемнѣ, кѣ ан Цѣ-ра ромѣнѣскѣ се афлѣ 66 мѣнѣстїрї анкї-нѣте, ад кѣ де ачїлеа ан каре кѣлѣгѣрїї сѣнт-грѣчї вїнїці, трїмїшї діеа кѣтѣре шї кѣтѣре лѣѣѣрї сѣїнѣге, ѣѣм Сѣ. Аѣора, Патрїарѣѣтѣрї ш. а. діеа а кѣрѣр іѣрїсїдїнїѣ атѣрнѣ шї ла каре ар фї дѣторї а трїмїте шї вїнїтѣрїле мошїлор челор богѣте пѣнѣ ан кѣт сѣфѣре ачїстїа кѣпрїнеѣла вїклор хрїсоаѣе, адїкѣ а дѣнѣцілор. Са нѣ конфѣндѣзм нічї одѣтѣ мѣнѣстїрїле кѣрат ромѣнїці кѣ чїле анкїнѣ-те, кѣчї ромѣнїці, адїкѣ але патрїїї нѣмѣѣ рѣм діѣсїѣт 124 марї кѣ мїчї, де кѣрѣлѣ шї де фемїї.*) Ан тоате ачїстїа мѣнѣстїрї дѣнѣ о конскрїпціѣ фѣкѣтѣ ла а. 1839 се афла песте чїнчї мїї кѣлѣгѣрї шї кѣлѣгѣ-рїѣ. — Ар фї преа де дорїт, ка сѣ афлѣзм шї дїн Молдѣѣа акѣратѣла нѣмѣѣр ал мѣнѣ-стїрїлор анкїнѣте шї неанкїнѣте шї тоатѣ по-

*) Вѣѣї анѣѣрѣла прїнїпїатѣлѣї Цѣрїї ромѣ-нїці діеа 1842, тїѣѣрїт ла Д. Балѣѣѣм.

Тикълосија ши Фъръделециле Ан четъциле челе мари.

(Зрмаре.)

Анкз Ананте де пшцине септзмзні Ан 14. Окт. афларз дрегзторіи полициі Ан Хи депарк ши Ан грздина дела Кенсингтон маї млате фетице тинере зккзнд ноаптеа волнаве сшпт помі. Неферицителе фхсерз кхоринсе де о коллз грозавз. Дхпз іспітірі се решиз, кз де кзтева лхні ка ла врие 50 персоане дін амбе секеле н'афларз алт квартал де ноапте де кзт сшпт поміи ачїа. Челе маї млате ера фетице дела 14—17 анї, каре венісерз кх солдаціи ла Лондон ши аколо фхсерз лхсате де капза лор. Се ворвїше Ан Лондон пентрз рздікарїа аша нхмітелор асіахрі, де каре се афлз де млат Ан Бдінкхрг ши Ан Гласгов. Ан каре неферицици сз поатз афла кхакхш де ноапте.

Ан Лондон асхпра чршірї есте орндхїтз педанса де арегт патрз де септзмзні; ачїа есте хн лхкрз неспхе де аспрл! Фетицеле лїпїте сїнгхр дін прїчина ачїаста дхпз че нх афлз лхкрз, се слобода де овще ла о вїїацз десфрзнатз. Нхмзрзла мхїрїлор пхвалїче десфрзнате Ан Лондон са'з сокотїт а фї оптзчї де мїї. Ши Антр'адевзр, кх сзнт 3355 де касе, Ан каре лхкхек нхмаї персоане де ачїа — ка ла 16,700, — каре дін кхрвїе ш'а'з фхкхт месерїе.*) Дар кх млат маї нхмзроасе сзнт ачїа, каре змблзнд пе хліце Ан схе ши Ан жос пентрз марїа лор обрзснїче ши оарвз Андрзснїалз сзнт пхвалїхлхї о кхмплїтз плагз. Се афлз Антре ачїаста млате, каре авїа вор фї Амплїнїт ала 12. ан ши слажїек хоцілор атзт де ажтзтоаре кзт ши де „фїмїї.“ Пе лхнргз ачїастз „месерїе“ маї жоакз ши кзрци ши беа'з вїнарсе пентрз тречїре де тїмп; Ан кхрчїхме елє фав свїрзтхл чїа маї маре.

Ан цїнхтхл Сїнїей ла Франца чїї оптспрезїче схте пхнз Ан дорз мїї робї скхпаці дела галере фак сїмехреле ачїелї мхлїмї де крїмїналї, карїї амерїнцз нехнчетат аверга ши персоана алтора; де овще се афлз чїнчї мїї іншї Ан прїнсорїае Парїсхлхї: полициа Анкїде пе Ан песте тот 18,000 іншї; ши де кїтре трїехнале се осхндекк 6500 пхнз Ан 7000 са'з ла моарте, са'з ла лхкраре сїлїтз, са'з ла Анкїсоаре маї лхнргз. Дчї лххнд Ампо-

порареа цїнхтхлхї Сїнїей де 130,000 схфлїте дїн 72 персоане хна се Анкїде Ан прїнсоаре ши дїн 185 хна се осхндїше.

Дїн конгрз Ан Лондон се Анкїд акхм пе Ан апроапне ла 80,000 де оаменї аша дар дїн 25 хнхл. Чї е арегт Антре ачїїа се афлз ши де ачїа, де каре полициї францезе нїчї кз'ї пазз, с. п. 13,301 еці афлаци пе хліці Ан стареа нешїнцїї де сїне; скоцінд афларз пе ачїїа ши пе ацїї маї шшор вїноваци, ремзх пентрз крїме маї греле 45,000 са'з хнхл ла патрхзчї. 15,535 фхрз осхндїці са'з ла моарте са'з ла еспхртаре; прїн Зрмаре дїн 120 лхкхїторї вїне хнхл осхндїт.

Дїн нхмерїї че нїї Анпртзшеше Лео Флххер Ан бршхра чїа маї ноз а „Ревїсхлхї“ дїн каре лххм датхрїае ачїаста, се веде, кз поползла Лондонхлхї е кх млат маї апхс ши маї деморалїзат де кзт а Парїсхлхї. Оморхрї, хчїдхрї де моарте, рхпїрї кх пхтереа, нхвзлїрї ноптатїче, вїклевшхгхрї нефїрїшї, Анпротївїрї, неххмпзт Ан Антрїехїнцарїа еххтхрїлор сїпртоасе тоате ачїаста Ан пропорцие вїн маї дїс Ананте ла рхл Темсе (Ан Внглїтера) декзт ла Сїнїе (Ан Франца). Сїнгхр Антр'хн Ан 961 пхрї пентрз фхлчїхрїа монедї (банїлор) Ан Лондон!

Сз архнххм акхм о прївїре асхпра нхрїлор лхкхтхїтоаре де о аша трхпз нхлхроасе де фхкхторї де реле ши де хоці. Хн рапорт офїцїал адхче Ананте 6407 фхкхторї де реле дїн месерїе; Ансз нхмерїї ачїїа сзнт преа жос лхаци. Анкз ла а. 1829 ера трхпхл ачїаста Анкх маї прїмежїаос де кзт акхма, кхнд тотхш полициа чїа ноз маї страшнїк прївїгеазз де кзт атхнчї. Пе атхнчї пхтеа хоції ачїїа пхртхндх'ї дела хн скххн жхдїкхторїек ла атхл а се Анпротївї фхрз педанса. Кхнд вола'з сз'шї факз о петрїчїре де врїме Ансз кх фоаос ехн дїн парчїшї, атхнчї Аншїїнца о аша нхмітз влххтоаре де „тахр.“ Пе хн бїет де тахр атхтзла зл ехтеа шї'а Антрхгта, пхнз кхнд ел, спхмзнд де тхрваре, фхїа сзлехтїчїше пе хліці пїнтре оаменї. О мхлїме марї де оаменї се лхл дхпз ел, ши о вандз де копїї, каре ера Анвзцатз де кзтре хнхл дїн хоці, ка сз деа хн цїпет ши сз факз о тхрехраре Антре оаменї, рхдіка о стрїгаре Анфрїкошатз. Дхпз че вхлмзшала ажхнцїа хн град маї Аналт, нхвзлїа'з бандїції Ан глоате асхпра оаменїлор вїне Анбрзкаци шїї деспоїа'з зїаа маре.

(Ва Зрма.)

*) Ваї ачїаста се Антхмплз ши маї пе апроапне. Н'ар стрїка а нхмзра ши Ан алте чїтзці песте тот пе тоате мхїерїае пхвалїче десфрзнате фхрз осекїре ши а ле Амфера оарешїхм моралїчїше ши полициенешї, ка дсар ши кх ачїастз мхехрз сар маї пхне рххлхї хотарз.

Франції Богдан аз чїнсте а архта, кз ле сосї марфз ноз де тотфелїхл мхтзхрїї ши поствхрї фхрмоасе ш. а. пентрз ехрваци ши фїмїї ши се роарз де вїневоїтоаре черчїтаре.